

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba E. b)

LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ

SIMULARE

Filiera teoretică – Profilul real;

Filiera tehnologică

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Kosztolányi Dezső: Üllői-úti fák

Üllői-úti fák
Az ég legyen tivéletek,
Üllői-úti fák.
Borítsa lombos fejetek
szagos, virágos fergeteg,
ezer fehér virág.
Ti adtatok kedvet, tusát,
ti voltatok az ifjúság,
Üllői-úti fák.
Másoknak is így nyíljatok,
Üllői-úti fák.
Szívják az édes illatot,
a balzsamost, az altatót

az est óráin át.
Ne lássák a bú ciprusát,
higgyék, örök az ifjúság,
Üllői-úti fák.

Haldoklik a sárgult határ,
Üllői-úti fák.
Nyugszik a kedvem napja már,
a szél busan dúdolván jár,
s megöl minden csirát.
Hova repül az ifjúság?
Feleljetek, bús lombu fák,
Üllői-úti fák.

Forrás: Kosztolányi Dezső: Összegyűjtött versei. Révai Kiadó. 1940. 27

a. A dal mely műfaji sajátosságait ismeri fel a versben?	5 pont
b. Milyen kapcsolat fedezhető fel a vers beszélője és a megjelenített táj között?	5 pont
c. Milyen jelentések kapcsolódnak a fa motívumához a műben?	5 pont
d. Melyek az impresszionista stílus jellemzői a versben?	5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

II. Tétel

(30 pont)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Korunk [...] egyre szélesebb körben elterjedt, az élelmiszerek okozta betegsége az ételallergia, amikor a valójában ártalmatlan élelmiszerek vagy komponenseik ellen védekezik az immunrendszer, mert az adott anyagra túlérzékeny. A leggyakoribb a glutén- (liszt-), tej-, mogyoróés tojásérzékenység, de számtalan ételallergia létezik, amelyek sokszor a hasonló tünetek miatt keverednek az ételintoleranciákkal (amikor az emésztés során bizonyos ételek nem képesek felszívódni, és az emésztetlen komponensek kóros immunreakciót váltanak ki), azonban ez a fogyasztó számára indifferens. A fogyasztó legegyszerűbben talán úgy tudja megkülönböztetni az allergiát az intoleranciától, hogy allergia esetén már nagyon kis mennyiségek-koncentrációk fogyasztása esetén, pillanatszerűen fellépnek az allergiás tünetek, míg intolerancia esetén a hatás lassú, koncentrációfüggő.

Az Európai Közösség rendelete szerint az élelmiszerek címkéjén 2016. december 13. óta kötelező feltüntetni az ételekben található allergéneket is sok egyéb más információ mellett. Sokan okolják az élelmiszeripart allergiájuk miatt, pedig az életmód, a mozgáshiány, a pszichés gondok, az öröklődés, a környezet és még egy sor egyéb tényező lehet megbetegedéseik oka. Ha ezekre a kérdésekre a betegek válaszolnának, akkor az ételallergia vagy ételintolerancia egyszerűen kezelhető lenne.

(Fodor Péter: <https://tudomany.hu/cikkek/elelmiszerbiztonsag-tenyek-es-hiedelmek109180>)

1. Állapítsa meg az alábbi kijelentések igazságtartalmát a szöveg alapján!

Jelölje a mondatokat I (igaz) vagy H (hamis) betűjellel!

- Az allergia a szervezet védekezésének egyik formája.
- A leggyakoribb allergia a liszt, mogyoró, tej és tojásérzékenység.
- Ételallergia során ártalmatlan élelmiszerek vagy komponenseik ellen védekezik az immunrendszer.
- Az élelmiszerek címkéjén nem kötelező feltüntetni a termékekben található allergéneket.
- Az allergia kialakulásának oka valójában az egyén életmódjában keresendő.

5 pont

2. Mi a szövegben említett két betegség közötti különbség?

5 pont

3. Írjon ki a szövegből öt szakszót!

5 pont

4. Érveljen 10-15 mondatban az egészséges életmód fontossága mellett/ellen!

10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás.

5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

III. TÉTEL

(30 pont)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben *Vágyak és értékrendek ütközése az epikában* címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (pl. *Kármán József: Fanni hagyományai*, *Jókai Mór: Az arany ember*, *Móricz Zsigmond: Sárarany vagy más olvasott mű*) alapján!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a vălăsttott epikus mű műfaji săjátossăgăi	5 pont
b. tér és szereplő viszonya	5 pont
c. a vălăsttott mű emberképe	5 pont
d. văgyak és értékredek ütközése	5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.